

ASPECTE ETIOLOGICE ALE ACCIDENTELOR VASCULARE CEREBRALE LA COPII

Mariana Sprincean^{1,2}, Nineli Revenco^{1,2}, Nadejda Lupușor^{1,2}, Cornelia Calcîi^{1,2}, Ramina Pasari¹, Vladimir Iacomi¹, Alina Bantaș¹, Andriana Gruzinschi¹, Svetlana Hadjiu^{1,2}

¹ Departamentul Pediatrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”,

² IMSP Institutul Mamei și Copilului, Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Accidentului vascular cerebral (AVC) la copii are la bază multiple cauze, reprezintă o urgență medicală majoră, ridicând riscul sechelelor neurologice.

Scopul. Structurarea cauzelor etiologice ale AVC la copii.

Material și metode. Analiza retrospectivă a unui eșantion de 216 copii cu AVC spitalizați în secțiile de neurologie din cadrul Institutului Mamei și Copilului, în anii 2010-2017 (date preliminare).

Rezultate. Printre copiii cercetați: 134 (62%) au avut AVCI, 68 (31,5%) copii – AVCH și 18 (8,3%) – AVC mixt. 202 (93,5%) copii au suferit AVC în perioada neonatală și 14 (6,5%) copii în perioada copilăriei fragede. Cauze de AVC la copii au fost cardiomiopatile, bolile reumatice și cardiace. Până la o treime din toate AVC au prezentat boală cardiacă. Din numărul total de copii inclusi în studiu 15 (6,9%) copii aveau malformații congenitale de cord. Unii copii care au suportat AVC aveau sindroame genetice: sindromul Marfan (risc crescut de complicații neurovasculară ischemice) – 1 caz, scleroza tuberoasă (risc mare de evenimente embolice) – 1 caz, homocysteinuria (risc crescut AVC ischemic) – 1 caz.

Concluzii. Factorii etiologici ai AVC la copii sunt mulți, se completează reciproc și sunt diferite față de adult. Multiplele aspecte etiologice ale AVC la copiii sunt concepute, preponderent, prin prisma factorilor de risc, elucidarea și precizarea cărora este necesară unei cercetări ulterioare. AVC la copii, mai cu seamă în perioada recentă de dezvoltare a complexului de științe medicale, se configuraază a fi un subiect extrem de important de preocupare pentru societatea contemporană în genere.

Cuvinte-cheie: accident vascular cerebral (AVC), copii, factori etiologici, AVC ischemic (AVCI), AVC hemoragic (AVCH).

ETIOLOGICAL ASPECTS OF STROKE IN CHILDREN

Mariana Sprincean^{1,2}, Nineli Revenco^{1,2}, Nadejda Lupușor^{1,2}, Cornelia Călcâi^{1,2}, Ramina Pasari¹, Vladimir Iacomi¹, Alina Bantaș¹, Andriana Gruzinschi¹, Svetlana Hadjiu^{1,2}

¹ Department of Pediatrics, State University of Medicine and Pharmacy „Nicolae Testemitanu”,

² Hospital of Mother and Child Health Care, Chisinau, Republic of Moldova

Introduction. Stroke in children is based on multiple causes, is a major medical emergency, increasing the risk of neurological sequelae.

Scope of research. Structuring the etiological causes of stroke in children.

Material and methods. Retrospective analysis of a sample of 216 children with stroke hospitalized in the Department of Neurology at the Institute of Mother and Child, in the years 2010-2017 (preliminary data).

Results. Among the investigated children: 134 (62%) had ischemic stroke, 68 (31.5%) children - hemorrhagic stroke and 18 (8.3%) - mixed stroke. 202 (93.5%) children suffered stroke during neonatal period and 14 (6.5%) children during early childhood. Causes of stroke in children were cardiomyopathies, rheumatic and cardiac diseases. Up to one-third of all strokes have had heart disease. Of the total number of children enrolled in the study, 15 (6.9%) children had congenital heart malformations. Some children who suffered from stroke had genetic syndromes: Marfan syndrome (increased risk of ischemic neurovascular complications) - 1 case, tuberous sclerosis (high risk of embolic events) - 1 case, homocysteinuria (increased risk of ischemic stroke) - 1 case.

Conclusions. The etiologic factors of stroke in children are multiple, complement each other and are different from the adult. The multiple etiological aspects of stroke in children are mainly designed in terms of risk factors, the elucidation and specification of which is necessary for further investigation. Stroke in children, especially during the recent development of the medical science complex, is set to be a very important subject of concern for contemporary society in general.

Key words: stroke, children, etiological factors, ischemic stroke (IS), hemorrhagic stroke (HS)